bron: overpalliatievezorg.nl/lichamelijke-en-psychische-klachten/wonden-door-kanker-oncologische-ulcus
datum: 07-11-2026

Wonden door kanker

Bij kanker kunnen er wonden ontstaan. Een wond die ontstaat door een tumor of uitzaaiing noemen we een oncologisch ulcus. Een wond die ontstaat door de behandeling (chirurgie, chemotherapie en/of radiotherapie) van kanker noemen we een oncologische wond. De uitleg op deze pagina gaat alleen over wond die ontstaat door een tumor of uitzaaiing (oncologisch ulcus).

Wat zijn oncologische wonden?

Gezonde huidcellen beschermen je lichaam tegen stoten, zonlicht, water, warmte, kou en bacteriën. Je huid slijt aan de bovenkant af, en aan de onderkant komen er nieuwe cellen bij. Precies genoeg om je huid gezond en heel te houden.

Kankercellen gedragen zich anders. Ze doen niet wat ze moeten doen, en ze stoppen niet met groeien. Zo kan bijvoorbeeld een tumor in de borst doorgroeien in de huid. Maar er kunnen ook uitzaaiingen van bijvoorbeeld kanker in lymfeklieren in je huid terechtkomen en daar verder groeien.

Wat merk ik van wonden door kanker?

Bij een oncologisch ulcus heb je een wond ontstaan door een kwaadaardige tumor of een uitzaaiing die door de huid heen breekt. Deze wonden geven klachten, zoals:

- vochtophoping in de huid (oedeem)
- pijn
- jeuk
- bloedverlies
- wondvocht
- vieze geur
- niet goed kunnen bewegen (bijvoorbeeld een arm of been)
- schaamte
- boosheid, angst en/of somberheid
- eenzaamheid (je wilt liever niet bij andere mensen in de buurt komen)
- problemen met intimiteit en seksualiteit

Oorzaken van oncologisch ulcus

Een oncologisch ulcus (wond) kan ontstaan door:

- kanker van de huid of de slijmvliezen
- uitzaaiingen van kanker ergens anders in het lichaam
- een tumor of uitzaaiing onder de huid of slijmvliezen die in de huid of slijmvliezen groeit en door de huid heen breekt.

Een oncologisch ulcus komt vooral voor bij de volgende soorten kanker:

- borstkanker
- longkanker
- tumor in het hoofd-halsgebied
- tumor van de vrouwelijke geslachtsorganen
- tumor van de endeldarm of anus
- huidkanker (vooral melanoom)

Onderzoek

De dokter zal kijken hoe lang de ulcus (wond) al bestaat en hoe het ontwikkelt. ‘Groeit het snel?’, en ‘wat zijn de klachten?’ zijn dan belangrijke vragen. Ook vraagt de dokter naar hoe je eet en drinkt, of je rookt en welke medicijnen je gebruikt.

De ulcera (wonden) in je huid kunnen ervoor zorgen dat je je misschien schaamt, vies voelt of bang bent. Daarom zal de dokter aan je vragen hoe jij je voelt.

Bij normale wonden kijkt de dokter altijd naar de kleur van de wond. Bij wonden door kanker wordt dat niet gedaan. Door de oorzaak van dit soort wonden heeft dit geen zin.

Wonden door kanker: wat kan eraan gedaan worden?

Je kunt de ulcera (wonden) door kanker minder erg maken. Zo kun je behandeling krijgen tegen de kanker die de ulcera veroorzaakt. Opties zijn:

- operatie
- radiotherapie
- geïsoleerde ledemaatperfusie
- chemotherapie
- doelgerichte therapie
- immunotherapie

De behandeling hangt af van jouw persoonlijke en medische situatie. Als je nog maar kort te leven hebt, of je wilt niet te vaak naar het ziekenhuis kun je ervoor kiezen om niet (verder) te behandelen. Lees hier meer informatie over wel of niet behandelen.

Als de oorzaak van je ulcera niet meer behandeld kan worden, dan zal de behandeling zich op de klachten richten. Het is belangrijk om klachten door de ulcera op tijd te melden bij je zorgverlener.

Een (wond)verpleegkundige kan hierbij adviseren en aanwijzingen geven. Mogelijk kan een zorgdeskundige of mantelzorger daarna verbinden.

- de ulcus schoonmaken met de (hand) douche met lauwwarm water en een zachte straal of als dit niet meer kan met een spuit met kraanwater of nat verbandmiddel (eventueel gedrenkt in pijnstillend middel)
- als de ulcus ruikt, kan er ook wondspoelmiddel gebruikt worden
- pijnstillende spray of wondgel
- de ulcus afdekken*
- medicijnen (antibiotica) om de geur tegen te gaan
- als de ulcus bloedt: verbandmateriaal met medicijnen om de bloeding te stelpen
- als de ulcus erg bloedt: radiotherapie (alleen om het bloed te stelpen) of een behandeling die de bloedvaten afsluit (embolisatie)
- pijnbestrijding (paracetamol, opioïden)
- geestelijke en/of pysichische hulp, bijvoorbeeld door een geestelijk verzorger of psycholoog

Mocht het nodig zijn, kan jouw zorgverlener een wondverpleegkundige vragen. Een wondverpleegkundige weet alles over het behandelen en verzorgen van wonden. Zij heeft speciale opleidingen gevolgd over wondgenezing, wondbehandeling en het omgaan persoonlijke gevolgen van wonden, zoals boosheid of schaamte.

Wat kan ik of mijn naaste doen?

Als je een oncologisch ulcus (wond) hebt, kunnen jij en je naasten daar meestal niet veel aan doen, behalve die goed verzorgen en zorgen voor frisse lucht in huis (je kamer luchten). Vertel tegen je dokter of verpleegkundige duidelijk waar je last van hebt en wat je belangrijk vindt om met de wondbehandeling te bereiken. De wondverpleegkundige kan jou en jouw naaste leren de wond goed te verzorgen.

Bespreek ook wanneer en hoe hulp gevraagd moet worden, bijvoorbeeld bij koorts of ernstige bloedingen of wanneer je veel last hebt van geur, pijn of jeuk. Zeg tegen de dokter of verpleegkundige als je het moeilijk vindt om met de situatie om te gaan. Ook voor jouw naasten kan het moeilijk zijn, ook zij kunnen dit zeggen tegen de zorgverleners.

Wat zijn mijn wensen?

Het is belangrijk dat je met je (huis)arts, verpleegkundige en naasten praat over je lichamelijke klachten, maar ook over wat je denkt en voelt. Oncologische ulcera hebben niet alleen invloed op je lichaam, maar ook op je geest en misschien op de relatie met je partner. Als je veel piekert of je somber voelt, vertel dat dan ook, zodat je arts je eventueel kan doorverwijzen naar een psycholoog, seksuoloog of geestelijk verzorger.

Meer informatie

Deze informatie is gemaakt op basis van de richtlijn 'Oncologische ulcera in de palliatieve fase' voor zorgverleners.